

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

ДО
ДИРЕКЦИЯ ОДОП

ЦУ НА НАП

ТД НА НАП

ОТНОСНО: приложение на § 63 от Преходни и заключителни разпоредби (ПЗР) на *Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност* (ЗИД на ЗДДС), в сила от 01.01.2026 г.

Във връзка с промените в *Закона за данък върху добавената стойност* (ЗДДС), в сила от 1.01.2026 г., на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от *Закона за Националната агенция за приходите* давам следните разяснения:

Със ЗИД на ЗДДС, обнародван в „Държавен вестник“ (ДВ) бр. 115 от 30.12.2025 г., влизат в сила от 01.01.2026 г. изменения и допълнения в ЗДДС, които водят до промяна в условията за задължителна регистрация по общия ред на основание чл. 96, ал. 1 - 4 от закона, както и до промяна в реда, сроковете и датата на такава регистрация. Тези изменения и допълнения са пряко свързани с транспониране в ЗДДС на *Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия*. С така направеното транспониране се въвеждат два режима:

- режим за малки предприятия в страната и
- режим за малки предприятия в Европейския съюз (ЕС).

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

При прилагането на всеки от тези два режима данъчно задължените лица се възползват от освобождаване от облагането с данък върху добавената стойност (ДДС):

- на извършените доставки с място на изпълнение на територията на страната – при прилагане на режима за малки предприятия в страната, или
- на извършените доставки с място на изпълнение на територията на страната и на територията на една, няколко или всички други държави членки на ЕС – при прилагане на режима за малки предприятия в ЕС.

Следва да се има предвид, че данъчно задължени лица, регистрирани за прилагане на режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, не могат да прилагат тези режими.

Данъчно задължените лица, регистрирани за прилагане на режим в Съюза, могат да се възползват от освобождаване от облагане с ДДС на доставките от обхвата на този режим, когато в държавата членка, включително България, в която е мястото на изпълнение на тези доставки, прилагат режима за малки предприятия в ЕС. Следователно лицата могат да прилагат режим в Съюза в едни държави членки на ЕС, а режим за малки предприятия в ЕС – в други държави членки.

За целите на прилагане на режима за малки предприятия в страната и режима за малки предприятия в ЕС, регламентирани в новата глава двадесет и първа „б“ от закона, и произтичащото в тази връзка задължение за регистрация по общия ред на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., са въведени понятията за лице, установено на територията на страната, и за лице, установено на територията на друга държава членка. В тази връзка с § 60 от ЗИД на ЗДДС с нови т. 11а и т. 12а от § 1 от допълнителните разпоредби (ДР) на ЗДДС като „данъчно задължено лице, установено на територията на страната“ по смисъла на глава двадесет и първа „б“ от закона, е дефинирано „лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната“, съответно като „данъчно задължено лице, установено на територията на Европейския съюз“ – „лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на Европейския съюз, с изключение на лицата, установени на територията на Северна Ирландия“.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Данъчно задължените лица, установени на територията на страната със седалище и адрес на управление, а когато нямат такова седалище - с постоянен адрес или с обичайно пребиваване, могат да се възползват от прилагане на:

- режима за малки предприятия в страната, когато отговарят на условията по чл. 168д от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., тоест годишният им оборот в страната не надвишава националния праг за задължителна регистрация по общия ред на закона нито през текущата, нито през предходната календарна година. Предвид въвеждането на еврото като официална национална валута от 01.01.2026 г. със **Закона за въвеждане на еврото в Република България** (ДВ, бр. 70 от 2024 г.) националният праг за задължителна регистрация по общия ред на закона става 51 130 евро. За прилагане на този режим не се изисква специална регистрация. Най-общо казано, с направените изменения установените в страната лица, чийто годишен оборот в страната за 2025 г. надвишава 51 130 евро, не могат да прилагат режима за малки предприятия в страната. За тях възниква задължение за регистрация на основание чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.;

- режима за малки предприятия в ЕС, когато отговарят на условията по чл. 168е от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., тоест годишният им оборот в държавата членка/държавите членки на ЕС, включително България, в която/които желаят да се възползват от освобождаване от начисляване на ДДС, не надвишава националния праг за задължителна регистрация, приложим в съответната държава членка, нито през текущата, нито през предходната календарна година, както и годишният им оборот в Съюза не надвишава прага в Съюза нито през текущата, нито през предходната календарна година. Годишният оборот в Съюза за задължителна регистрация за целите на облагането с ДДС е регламентиран в чл. 168е, ал. 3 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., и е в размер на 100 000 евро. За прилагане на този режим се изисква специална регистрация по реда на чл. 168ж от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., като на прилагащите го лица се издава идентификационен номер, в началото на който е поставен знакът „BG“, а в края - окончание „-EX“. Най-общо казано, с направените изменения установените в страната лица, които през 2025 г. са реализирали годишен оборот в Съюза, надвишаващ 100 000 евро, не могат да прилагат режима за малки предприятия в ЕС, но могат да

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

прилагат режима за малки предприятия в страната, ако отговарят на условията, предвидени в чл. 168д от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.

Установените в страната данъчно задължени лица, които желаят да се възползват от освобождаване от облагането с ДДС в други държави членки на ЕС, могат да се запознаят с приложимите в държавите членки на ЕС национални и секторни прагове, както и с изключенията от тях облагаеми доставки, на адрес: National VAT rules - VAT rules for small enterprises – SME scheme. Следва да се има предвид, че би могло държава членка на ЕС да не прилага национален праг за освобождаване от облагането с ДДС на извършените доставки с място на изпълнение на нейна територия. В този случай в тази държава членка не може да се прилага режимът за малки предприятия в ЕС.

Данъчно задължените лица, установени на територията на друга държава членка на ЕС със седалище и адрес на управление, а когато нямат такова седалище с постоянен адрес или с обичайно пребиваване, могат да се възползват от прилагане в страната на режима за малки предприятия в ЕС, когато отговарят на условията по чл. 168е, ал. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г. Тоест, годишният им оборот в страната не надвишава националния праг за задължителна регистрация по общия ред на закона нито през текущата, нито през предходната календарна година, и годишният им оборот в Съюза не надвишава прага в Съюза нито през текущата, нито през предходната календарна година. За прилагане на този режим се изисква специална регистрация в държавата членка на ЕС, в която съответното лице е установено, след получено потвърждение от орган по приходите на НАП, че лицето може да прилага режима в страната. На прилагащите в страната режима лица от държавата членка по установяване се издава идентификационен номер, в началото на който е поставен префикс с две букви, идентифициращ тази държава, а в края - окончание „-ЕХ“. Следователно, с влизане в сила на ЗИД на ЗДДС установените в друга държава членка на ЕС лица, които през 2025 г. са реализирали годишен оборот в страната, надвишаващ 51 130 евро, или годишен оборот в Съюза, надвишаващ 100 000 евро, не могат да прилагат в страната режима за малки предприятия в ЕС. За тях възниква задължение за регистрация по общия ред на основание чл. 96, ал. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.

Всички данъчно задължени лица, прилагащи в страната режим за малки предприятия в ЕС, на основание чл. 114, ал. 13 и 14 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., са

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

задължени във фактурите и известията към тях, с които документират доставки в обхвата на режима с място на изпълнение на територията на страната, задължително да посочват своя идентификационен номер с окончание „-ЕХ“, издаден за целите на прилагане на режима.

Основна цел на настоящото становище е да поясни прилагането на разпоредбите на § 63 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС, които уреждат преходните правила относно регистрацията по закона, приложимите правила при започнали и неприключили към 01.01.2026 г. административни производства за регистрация и deregистрация по ЗДДС и правилата за промяна на основанията за регистрация по общия ред на закона, приложими след влизане в сила на ЗИД на ЗДДС, на лица, регистрирани към 01.01.2026 г. Специфичните изисквания за прилагане на споменатите по-горе два режима и свързаните с тях задължения за данъчно задължените лица не са обект на подробно разглеждане в настоящото становище. Принципните положения за прилагането им са пояснени в ***Обяснителни бележки относно промени на правилата за ДДС в ЕС по отношение на специалния режим за малките предприятия***, изготвени от Европейската комисия, които могат да бъдат открити на интернет адрес: [Guides - VAT rules for small enterprises – SME scheme - European Commission](#).

С оглед единно прилагане на споменатите преходни разпоредби се налага да бъдат пояснени новите правила и основания за регистрация, и свързаните с тях основни понятия, както следва:

I. Промени в ЗДДС относно задължителна регистрация по общия ред и приложимите понятия „годишен оборот в страната“ и „годишен оборот в Съюза“

Със ЗИД на ЗДДС от 01.01.2026 г. се променят основанията по чл. 96, ал. 1 – 4 от ЗДДС за регистрация по общия ред, в зависимост от установеността на лицата, като същите са пояснени в раздел II на настоящото становище.

Във връзка с горното, заявление за регистрация се подава в 7-дневен срок:

- от датата на надвишаване на националния праг при регистрация на основание чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.;
- от датата на надвишаване на националния праг и/или на прага в Съюза при регистрация на основание чл. 96, ал. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

При регистрация на тези основания, съгласно чл. 103, т. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., датата на регистрация е датата, следваща датата на надвишаване на националния праг и/или на прага в Съюза. За целта в чл. 113, ал. 4 от ЗДДС е добавено изречение второ, съгласно което фактура се издава задължително не по-късно от 5 дни след датата на връчване на акта за регистрация по чл. 96, ал. 1 и 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., за доставка, данъчното събитие за която е възникнало от датата, следваща датата на надвишаване на националния праг в страната и/или на прага в Съюза до датата на връчване на акта за регистрация, и за авансово плащане, получено от датата, следваща датата на надвишаване на националния праг в страната и/или на прага в Съюза до датата на връчване на акта за регистрация. Също така, в чл. 116 от закона е създадена нова ал. 8, която регламентира, че при регистрация на тези основания фактури и известия към тях, издадени след датата на надвишаване на националния праг и/или на прага в Съюза и до датата на връчване на акта за регистрация, се коригират не по-късно от 5 дни след датата на връчване на акта за регистрация.

Заявление за регистрация по чл. 96, ал. 3 и 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., се подава в 7-дневен срок преди датата, на която данъкът за първата облагаема доставка с място на изпълнение на територията на страната става изискуем. При регистрация на тези основания, съгласно чл. 103, т. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., датата на регистрация е по-ранната от двете дати – датата на първата облагаема доставка или датата на връчването на акта за регистрация.

За целите на регистрацията по общия ред на ЗДДС и прилагане на режима за малки предприятия в страната и режима за малки предприятия в ЕС от 01.01.2026 г. със ЗИД на ЗДДС са въведени две основни нови понятия за реализиран годишен оборот, имащи отношение към възникване на основание за задължителната регистрация по общия ред на закона: „годишен оборот в страната“ и „годишен оборот в Съюза“.

Видно от разпоредбата на чл. 168в, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., годишният оборот в страната е общата сума от данъчните основи на извършените от данъчно задължено лице през календарната година с място на изпълнение на територията на страната:

1. доставки, които са облагаеми по общия ред за облагане по ЗДДС, включително вътреобщностни доставки на стоки;

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

2. доставки по глава трета от ЗДДС, които са освободени с право на приспадане на данъчен кредит;

3. доставки на финансови услуги по чл. 46 от ЗДДС;

4. доставки на застрахователни услуги по чл. 47 от ЗДДС;

5. освободени доставки на недвижими имоти.

Съгласно ал. 2 на горесцитираната разпоредба в годишния оборот в страната не се включват извършените:

1. доставки по ал. 1, т. 3-5, когато тези доставки са съпътстващи доставки;

2. доставки на дълготрайни активи, използвани в дейността на лицето.

Понятието „съпътстваща доставка“ е дефинирано за целите на определяне на годишния оборот в страната и годишния оборот в Съюза в т. 105 на § 1 от ДР на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г. Съпътстващата доставка по смисъла на чл. 168в, ал. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., е определена като доставка, която не е свързана с обичайната икономическа дейност на лицето, има второстепенен или случаен характер (§ 61, т. 1, б. „ж“ от ЗИД на ЗДДС).

Важно е да се отбележи, че на основание чл. 168в, ал. 1 във връзка с ал. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., за целите на задължителната регистрация по общия ред на закона освободените доставки на недвижими имоти, когато нямат характер на съпътстващи доставки, се включват в обхвата на доставките, които формират годишен оборот в страната. Тази промяна следва да се има предвид при определяне на годишния оборот за 2025 г. при регистрация и прекратяване на регистрация по общия ред на ЗДДС.

Следва да се има предвид, че при определяне на годишния оборот в страната в доставките по чл. 168в, ал. 1, т. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г. се включват и прехвърлянията на стоки в друга държава членка, приравнени на доставки по чл. 6, ал. 3, т. 3 от закона, тоест включват се и данъчните основи на изпратените или транспортираните стоки, произведени, извлечени, обработени, закупени, придобити или внесени на територията на страната от данъчно задължено лице в рамките на неговата икономическа дейност, когато стоките се изпращат или транспортират за целите на неговата икономическа дейност от или за негова сметка от територията на страната до територията на друга държава членка, в която лицето не е регистрирано за целите на ДДС.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

По силата на чл. 168в, ал. 11 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., при определяне на годишния оборот в Съюза се включват доставките с място на изпълнение на територията на страната, които формират годишния оборот в страната, определен по реда на този член, и доставките с място на изпълнение на територията на всички останали държави членки на ЕС. Най-общо казано, „годишен оборот в Съюза“ е общата сума от данъчните основи на извършените от данъчно задължено лице през календарната година доставки на стоки и услуги с място на изпълнение на територията на всички държави членки на ЕС, включително страната, които се включват при формирането на годишен оборот във всяка от тях съгласно националното им законодателство.

Обръщам внимание, че след измененията в ЗДДС за целите на задължителната регистрация по общия ред на закона текущо се проследяват реализираният оборот в страната (не за последните 12 последователни месеца преди текущия или за 2 последователни месеца, включително текущия, както е до 31.12.2025 г. включително) и реализираният оборот в Съюза през календарната година, тоест данъчно задължените лица са длъжни ежедневно да определят тези обороти от началото на календарната година.

При определяне на годишния оборот в страната, подобно на начина на определяне на облагаемия оборот до 31.12.2025 г. включително, се включват и сумите от получените авансови плащания за доставки, които участват при формиране на годишен оборот съгласно чл. 168в, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., с изключение на получените авансови плащания преди възникване на данъчното събитие на вътреобщностни доставки (чл. 168в, ал. 8 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.). При определяне на годишния оборот в страната се взема предвид данъчният режим на доставките към датата на възникване на данъчното събитие или към датата на плащането, преди да е възникнало данъчното събитие за доставката (чл. 168в, ал. 9 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.).

Запазва се правилото при последователното извършване на еднородна дейност в един и същ търговски обект в страната от две или повече свързани лица или лица, действащи съгласувано, в годишния оборот в страната на всяко следващо лице да се включва оборотът, реализиран в обекта от всички лица, извършвали последователно дейността в същия обект преди него през текущата календарна година, и този оборот да се счита за оборот, реализиран от съответното лице през първия ден на започване на

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

еднородната дейност в обекта от това лице. Няма промяна в изискванията, за да се приеме, че дейността е еднородна и че извършването ѝ е последователно, спрямо действащите до влизане в сила на ЗИД на ЗДДС (чл. 168в, ал. 3 и 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.).

Запазва се правилото при определяне на годишния оборот в страната да се включва и оборотът на преобразуващия се или на отчуждителя, когато последният не е регистриран по чл. 96 или 100, ал. 1 от ЗДДС, реализиран през календарната година на преобразуването или прехвърлянето, както и правилото при отделяне и разделяне, както и при непарична вноска на обособена част от предприятие, да се взема предвид оборотът, реализиран при осъществяване на прехвърлените дейности от преобразуващия се или от отчуждителя, а при невъзможност този оборот да бъде определен в зависимост от дейностите – пропорционално на прехвърлените активи (чл. 168в, ал. 10 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.).

Обръщам внимание, че при определяне на годишния си оборот в страната лицата, които прилагат глава шестнадесета, седемнадесета или глава деветнадесета от ЗДДС, включват всяка от доставките, попадащи в обхвата на тези глави (доставки на обща туристическа услуга, доставки на стоки втора употреба, произведения на изкуството, колекционерски предмети и антики и доставки на инвестиционно злато), с общата сума, която са получили или ще получат от клиента или от трето лице за съответната доставка, включително всички пряко свързани с тази доставка елементи по чл. 26, ал. 3 от закона (чл. 168в, ал. 5 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.). В резултат на промяната, при формиране на годишния оборот за 2025 г. тези доставки не се включват с маржа им, както е при определянето на облагаемия оборот до 31.12.2025 г.

II. Преходни норми във връзка с промяна в основанията за задължителна регистрация по ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.

1. По отношение на данъчно задължени лица, установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната

1.1. Промени относно задължителната регистрация по ЗДДС на данъчно задължени лица, установени на територията на страната

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Задължителната регистрация по закона на данъчно задължени лица, установени на територията на страната, е уредена с разпоредбата на чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., която регламентира, че всяко данъчно задължено лице, което е установено със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, е длъжно да се регистрира по този закон, когато годишният му оборот в страната (определен както е описано в раздел I от настоящото становище), надвиши националния праг от 51 130 евро. В тези случаи лицето, за което е възникнало задължение да се регистрира по закона, подава заявление за регистрация в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в 7-дневен срок от датата на надвишаване на националния праг (чл. 96, ал. 6 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.).

Предвид промяната в разпоредбата на чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., задължение за регистрация на това основание не възниква за данъчно задължени лица, които не са установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато нямат такова седалище и адрес на управление - не са с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната. Задължение за регистрация на неустановени в страната лица, включително когато имат постоянен обект на територията на страната, е предвидено с разпоредбите на чл. 96, ал. 2-4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., пояснени по-долу.

Обръщам внимание, че във връзка с горното настъпва промяна в прилагането на чл. 100, ал. 1 от ЗДДС. Доколкото регистрация по общия ред на ЗДДС на основание на чл. 96, ал. 1 от закона се отнася само за лицата, установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато нямат такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, то и правото на избор за регистрация по общия ред по чл. 100, ал. 1 от закона е относимо само за тези лица. С други думи данъчно задължени лица, неустановени със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато нямат такова седалище – не са с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, включително когато имат постоянен обект на територията на страната, не могат да се регистрират на основание чл. 100, ал. 1 от ЗДДС. Основанията за регистрация по общия ред на закона на тези лица са разгледани в т. 2 по-долу в настоящото становище.

1.2. Преходни норми относно регистрацията по ЗДДС на данъчно задължени лица, установени на територията на страната

Съгласно § 63, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС, за всяко данъчно задължено лице, установено със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато няма такова седалище и адрес на управление - с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, което към датата на влизане в сила на този закон не е регистрирано по чл. 96 или чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, в сила до 31.12.2025 г. включително, с годишен оборот в страната за 2025 г., надвишаващ националния праг от 51 130 евро, определен по реда на чл. 168в от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., възниква задължение за задължителна регистрация на основание на чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г. Тази преходна норма касае нерегистрираните по ЗДДС към 01.01.2026 г. данъчно задължени лица, установени със седалище и адрес на управление или с постоянен адрес, или с обичайно пребиваване на територията на страната. Нормата не се прилага за лица, които до 31.12.2025 г. не са подали заявление за регистрация в законоустановения срок при възникнало основание за задължителна регистрация по закона.

При наличие на основание за регистрация по § 63, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС заявлението за регистрация следва да се подаде в 7-дневен срок от влизането му в сила. За дата на регистрация на лицето в този случай се счита датата на влизането му в сила, тоест 01.01.2026 г., независимо от датата на връчване на акта за регистрация. В тази връзка следва да се има предвид новото изречение второ на чл. 113, ал. 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., с което е предвиден нов срок за издаване на фактура - не по-късно от 5 дни след датата на връчване на акта за регистрация. В случаите на § 63, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС това се отнася за извършени доставки, данъчното събитие за които е възникнало от 01.01.2026 г. до датата на връчване на акта за регистрация и за получени през същия период авансови плащания. Следва да се има предвид и новата ал. 8 на чл. 116 от ЗДДС, която указва, че при регистрация по чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., издадените в този период фактури и известия към тях се коригират не по-късно от 5 дни след датата на връчване на акта за регистрация.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Лицата, установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, и тези, които нямат такова седалище, но са установени с постоянен адрес или са с обичайно пребиваване на територията на страната, които са регистрирани на основание чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила до 31.12.2025 г. включително, остават регистрирани на основание на същата разпоредба и след влизане в сила на промените в закона.

Предвид изложеното по-горе се запазва правото на данъчно задължените лица, установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, и на физическите лица, които нямат такова седалище, но са установени с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, които към 01.01.2026 г. са реализирали годишен оборот в страната за 2025 г. (определен, както е описано в раздел I) под или равен на 51 130 евро, да продължат да не облагат с ДДС извършваните от тях облагаеми доставки на стоки и услуги с място на изпълнение на територията на страната. За тези лица не възниква задължение изрично да заявяват желанието си за прилагане на режима за малки предприятия в страната (нов чл. 168д от ЗДДС) и за тях не е налице промяна по отношение на документирането на извършените доставки.

Обръщам внимание, че ако за тези лица са налице условията по чл. 168е, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., и те решат да прилагат режима за малки предприятия в ЕС, за да могат да прилагат освобождаване от ДДС на извършените облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на други държави членки на ЕС, лицата следва да заявят това желание като подадат предварително заявление по чл. 168ж, ал. 2 от закона, в сила от 01.01.2026 г. След регистрация за прилагане на режима за малки предприятия в ЕС лицата могат да продължат да се ползват от освобождаване от облагане с ДДС и в страната, дори когато не са посочили в заявлението си, че желаят да прилагат режима и в България. Данъчно задължените лица, установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, и на физическите лица, които нямат такова седалище, но са установени с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, които не отговорят на условията за прилагането на режима за малки предприятия в ЕС в държава членка на ЕС, са задължени да се регистрират в тази държава членка за целите на облагането с ДДС в съответствие с приложимото национално законодателство.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Освобождаването на извършените облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната, попадащи в обхвата на двата режима, се прилага докато годишният оборот на лицата за текущата календарна година не надвиши прага от 51 130 евро.

1.3. Преходен режим относно прекратяване на регистрацията по ЗДДС на данъчно задължени лица, установени на територията на страната

На основание на чл. 108, ал. 5 и 7 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., когато регистрирани лица по чл. 96, ал. 1 или по чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., са надвишили националния праг в страната през предходната година, те нямат право да прекратят регистрацията си до изтичането на текущата календарна година. Следователно, лицата, регистрирани по чл. 96, ал. 1 или чл. 100, ал. 1 от ЗДДС до влизане в сила на ЗИД на ЗДДС, които имат седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато нямат такова седалище са с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, нямат право да прекратят регистрацията си по закона до края на 2026 г., когато през 2025 г. са реализирали годишен оборот в страната, надвишаващ националния праг от 51 130 евро. Право да прекратят регистрацията си по закона имат лица с годишен оборот в страната както за 2025 г., така и за 2026 г., определен до датата на подаване на заявление за прекратяване на регистрацията, ненадвишаващи националния праг от 51 130 евро. Лицата следва да съобразят и доставките, които очакват да реализират до края на 2026 г., тъй като ако годишният им оборот за 2026 г. надвиши 51 130 евро, за тях отново възниква задължение за регистрация по общия ред на основание чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г. С оглед разпоредбата на чл. 108, ал. 2 от ЗДДС лицата, регистрирани през 2025 г. на основание на чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, нямат право да прекратят регистрацията си до края на 2026 г.

2. По отношение на данъчно задължени лица, които са установени със седалище и адрес на управление или с постоянен адрес или с обичайно пребиваване извън територията на страната

На основание § 63, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС всяко данъчно задължено лице, установено със седалище и адрес на управление извън територията на страната, а когато

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване извън територията на страната, което има постоянен обект на територията на страната и за което към датата на влизане в сила на ЗИД на ЗДДС възниква задължение за регистрация по чл. 96, ал. 2, 3 или 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., подава заявление за регистрация по реда на закона, в сила от 01.01.2026 г. Заявлението се подава в 7-дневен срок от влизането в сила на ЗИД на ЗДДС. При регистрация на лицето по закона за дата на регистрация се счита датата на влизане в сила на ЗИД на ЗДДС - 01.01.2026 г.

С въвеждането със ЗИД на ЗДДС на режима за малки предприятия в ЕС за целите на регистрацията по общия ред на ЗДДС вече не се считат за установени на територията на страната лицата, които имат постоянен обект на територията на страната, но са установени със седалище и адрес на управление извън територията на страната, а когато нямат седалище, са с постоянен адрес или с обичайно пребиваване извън територията на страната. Това произлиза по аргумент на противното от § 1, т. 11а от ДР на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., съгласно която: „Данъчно задължено лице, установено на територията на страната“ по смисъла на глава двадесет и първа „б“ е лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната.“. С въвеждането на новата т. 12а от § 1 от ДР на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., по смисъла на глава двадесет и първа „б“ за установено на територията на ЕС данъчно задължено лице се счита „лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на ЕС, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на ЕС, с изключение на лицата, установени на територията на Северна Ирландия“.

Видно от гореизложеното, следва да бъде съобразено дали към 01.01.2026 г. за всички нерегистрирани по ЗДДС лица, които имат постоянен обект в страната, но с влизане в сила на ЗИД на ЗДДС се считат за неустановени на територията на страната, не възниква задължение за регистрация по общия ред на закона и ако възниква, кое е приложимото основание, като се има предвид поясненото по-долу.

Съгласно § 63, ал. 5 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС, когато към датата на влизане в сила на този ЗИД за данъчно задължено лице, за което до тази дата е възникнало задължение за регистрация по досегашния чл. 96, ал. 9 от ЗДДС и срокът за подаване на заявление за

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

регистрация не е изтекъл, възниква задължение за регистрация по чл. 96, ал. 3 или 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г. Лицето е длъжно да подаде заявление за регистрация в 7-дневен срок от влизането в сила на ЗИД на ЗДДС, като регистрацията се извършва по реда на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г. На практика с тази разпоредба се урежда редът за регистрация по ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., на лица, установени със седалище и адрес на управление извън територията на страната или с постоянен адрес или с обичайно пребиваване извън територията на страната, които нямат постоянен обект на територията на страната и за които на основание чл. 96, ал. 9 от ЗДДС, в сила до 31.12.2025 г., възникваше задължение за подаване на заявление за регистрация в 7-дневен срок преди датата, на която става изискуем ДДС за извършена от тях облагаема доставка с място на изпълнение на територията на страната. Приложимото основание за регистрация по общия ред по чл. 96, ал. 3 или 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., на такива лица, в зависимост от установеността им в или извън ЕС, е подробно разгледано по-долу.

2.1. По отношение на данъчно задължени лица, установени на територията на друга държава членка на ЕС

2.1.1. Промени относно задължителната регистрация по закона на данъчно задължени лица, установени на територията на друга държава членка на ЕС

На основание чл. 96, ал. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., всяко данъчно задължено лице, което е установено със седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на друга държава членка, независимо дали има постоянен обект на територията на страната, и което прилага в страната режима за малки предприятия в ЕС по чл. 168к от закона, в сила от 01.01.2026 г., е длъжно да се регистрира, когато:

1. годишният му оборот в страната, определен по реда на чл. 168в от закона, в сила от 01.01.2026 г., надвиши националния праг от 51 130 евро, или
2. годишният му оборот в Съюза, определен по реда на чл. 168в от закона, в сила от 01.01.2026 г., надвиши прага в Съюза от 100 000 евро.

В раздел I от настоящите разяснения е описано как лицата определят годишния си оборот в страната и годишния си оборот в Съюза.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно чл. 96, ал. 3 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., всяко данъчно задължено лице, което е установено със седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на друга държава членка, независимо дали има постоянен обект на територията на страната, и което не прилага в страната режим за малки предприятия в ЕС по новия чл. 168к от закона, е длъжно да се регистрира по ЗДДС преди датата, на която става изискуем данъкът за първата облагаема доставка с място на изпълнение на територията на страната. Това не се прилага за извършени доставки, за които лицето прилага режим в Съюза, или за извършени доставки, по които данъкът е изискуем от получателя.

Всяко данъчно задължено лице, установено на територията на друга държава членка (с със седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка, а когато няма такова седалище - с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на друга държава членка), извършващо облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната, по принцип дължи за тях ДДС в страната, освен когато данъкът е изискуем от получателя по доставката. В тази връзка, с разпоредбата на чл. 96, ал. 3 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., е въведено задължение за регистрация на такова лице за целите на облагането с ДДС в страната преди първата извършена облагаема доставка с място на изпълнение на територията на страната, освен в случаите, когато лицето се е възползвало от освобождаване от облагане с ДДС в страната чрез регистрация в държавата членка по установяването си за прилагане в страната на режим за малки предприятия в ЕС.

Следователно, прилагането в страната на режим за малки предприятия в ЕС предполага годишният оборот в страната и годишният оборот в Съюза на данъчно задълженото лице, установено на територията на друга държава членка на ЕС, както за текущата, така и за предходната календарна година, да не надхвърлят националния праг от 51 130 евро и съответно прага в Съюза от 100 000 евро.

Обръщам внимание, че за разлика от регистрацията по чл. 96, ал. 3 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., задължението за регистрация по ал. 2 от същата разпоредба възниква за данъчно задължено лице, установено на територията на друга държава членка, което се е ползвало от освобождаване от облагане с ДДС в страната чрез

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

регистрация в държавата си членка по установяване за прилагане в страната на режим за малки предприятия в ЕС и впоследствие за него е възникнало задължение за регистрация по общия ред на закона. Правилата и условията за прилагането в страната на режим за малки предприятия в ЕС от данъчно задължено лице, установеното на територията на друга държава членка, са регламентирани с новия чл. 168к от закона. По-подробно правилата за прилагане на режима за малки предприятия в ЕС са пояснени в *Обяснителни бележки относно промени на правилата за ДДС в ЕС по отношение на специалния режим за малките предприятия*, изготвени от Европейската комисия, които могат да бъдат открити на интернет адрес: [Guides - VAT rules for small enterprises – SME scheme - European Commission](#).

2.1.2. Преходни норми относно регистрацията по ЗДДС на данъчно задължени лица, установени на територията на друга държава членка на ЕС

Съгласно § 63, ал. 3 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС, когато към 01.01.2026 г. данъчно задължено лице, което е установено със седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка, а когато няма такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на друга държава членка, независимо дали има постоянен обект на територията на страната, е регистрирано по досегашния чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, се счита за регистрирано по чл. 96, ал. 2 от закона, в сила от 01.01.2026 г., а когато е регистрирано по досегашния чл. 96, ал. 9, по отменения чл. 97 или по чл. 100, ал. 1 от закона, се счита за регистрирано по чл. 96, ал. 3 от закона, в сила от 01.01.2026 г. В тези случаи, независимо от промяната на основанието за регистрация, идентификационният номер по ЗДДС се запазва.

С цитираната преходна норма е уредена служебната пререгистрация на новите основания за задължителна регистрация по общия ред на закона на лица, установени на територията на друга държава членка, които са регистрирани на основание чл. 96, ал. 1 или 9, чл. 97 или чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, в сила до 31.12.2025 г. включително. Лицата, установени на територията на друга държава членка и регистрирани по досегашния чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, ще се считат за регистрирани на основание чл. 96, ал. 2 от закона, в сила от 01.01.2026 г., доколкото регистрацията им по закона е свързана с надвишаване на прага за реализиран облагаем оборот. Лицата, установени на територията на друга

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

държава членка и регистрирани по досегашните чл. 96, ал. 9, чл. 97, чл. 100, ал. 1 от ЗДДС ще се считат за регистрирани на основание чл. 96, ал. 3 от закона, в сила от 01.01.2026 г., доколкото регистрацията им по закона не е свързана с надвишаване на националния праг за регистрация.

2.1.3. Преходен режим относно прекратяването на регистрацията по ЗДДС на данъчно задължени лица, установени на територията на друга държава членка на ЕС

Регистрирани по досегашните чл. 96, ал. 1 или 9, чл. 97 или чл. 100, ал. 1 от ЗДДС лица, установени със седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка, а когато нямат такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на друга държава членка, които се считат за регистрирани на основание на чл. 96, ал. 2 и 3 от закона, в сила от 01.01.2026 г., нямат право да прекратят регистрацията си по закона до изтичане на 2026 г., когато през 2025 г. са реализирали годишен оборот в страната, надвишаващ националния праг от 51 130 евро, или годишен оборот в Съюза, надвишаващ прага в Съюза, предвид разпоредбата на новата ал. 6 на чл. 108 от ЗДДС.

Право за прекратяване на регистрация по чл. 96, ал. 2 и 3 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., възниква, когато лицата:

- са се регистрирали в държавата членка по установяването си за прилагане в България на режима за малки предприятия в ЕС. В този случай, когато годишният им оборот в страната през 2026 г. надвиши националния праг от 51 130 евро или годишният им оборот в Съюза надвиши прага в Съюза от 100 000 евро, за тези лица ще възникне задължение за регистрация по общия ред на основание чл. 96, ал. 2 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., или
- са се регистрирали в друга държава членка за прилагане на режим в Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, и извършват само доставки, за които се прилагат тези режими. В случай че извършват облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната, които не попадат в обхвата на тези режими, за лицата възниква задължение за регистрация по чл. 96, ал. 3

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

от ЗДДС, ако същите не са се регистрирали в държавата членка по установяването си за прилагане в България на режим за малки предприятия в ЕС.

2.2. По отношение на данъчно задължени лица, установени на територията на трета страна

2.2.1. Промени относно задължителната регистрация по закона на данъчно задължени лица, установени на територията на трета страна

Съгласно чл. 96, ал. 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., всяко данъчно задължено лице, което не е установено със седалище и адрес на управление или с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на ЕС, независимо дали има постоянен обект на територията на ЕС, е длъжно да се регистрира по ЗДДС преди датата, на която става изискуем данъкът за първата облагаема доставка с място на изпълнение на територията на страната. Това не се прилага за извършени доставки, за които лицето прилага режим в Съюза, режим извън Съюза или за извършени доставки от лицето, по които данъкът е изискуем от получателя. Тези лица не могат да прилагат в страната нито режима за малки предприятия в страната, нито режима за малки предприятия в ЕС, тоест не могат да се възползват от освобождаване от облагане с ДДС в страната.

2.2.2. Преходни норми относно регистрацията по ЗДДС на данъчно задължени лица, установени на територията на трета страна

Съгласно § 63, ал. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., когато към тази дата данъчно задължено лице, което не е установено със седалище и адрес на управление или с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на ЕС, независимо дали има постоянен обект на територията на ЕС, е регистрирано по досегашния чл. 96, ал. 1 или 9, по отменения чл. 97 или по чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, се счита за регистрирано по чл. 96, ал. 4 от закона, в сила от 01.01.2026 г. В тези случаи, независимо от промяната на основанието за регистрация, идентификационният номер по ЗДДС се запазва.

С цитираната преходна норма е уредена служебната пререгистрация на новото основание за задължителна регистрация по общия ред в сила от 01.01.2026 г. на лица, неустановени на територията на Европейския съюз, независимо дали имат постоянен

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

обект на територията на Европейския съюз, които са били регистрирани по досегашния чл. 96, ал. 1 или 9, по отменения чл. 97 или по чл. 100, ал. 1 от ЗДДС. Тези лица ще се считат за регистрирани на основание чл. 96, ал. 4 от закона, в сила от 01.01.2026 г., доколкото тази разпоредба не предполага за тези лица да се следи годишният оборот в страната и годишният оборот в Съюза нито през текущата, нито през предходната календарна година.

2.2.3. Преходен режим относно прекратяване на регистрацията по ЗДДС на данъчно задължени лица, установени на територията на трета страна

Съгласно чл. 108, ал. 1, т. 5 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., лицата, които не са установени със седалище и адрес на управление или с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на ЕС, независимо дали имат постоянен обект на територията на ЕС, регистрирани по досегашния чл. 96, ал. 1 или 9, по отменения чл. 97 или по чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, които се считат за регистрирани на основание на чл. 96, ал. 4 от закона, в сила от 01.01.2026 г., имат право да прекратят регистрацията си по закона, когато през текущия данъчен период и през предходните 12 данъчни периода не са извършвали облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната. Видно от чл. 108, ал. 4 от ЗДДС тези лица могат да прекратят регистрацията си по закона и когато:

1. се регистрират в друга държава членка за прилагане на режим извън Съюза, режим в Съюза или режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, и извършват само доставки, за които се прилагат тези режими;

2. се регистрират в страната за прилагане на режим извън Съюза или режим в Съюза и извършват само доставки, за които се прилагат тези режими.

III. По отношение на неприключените към влизане в сила на ЗИД на ЗДДС (01.01.2026 г.) производства по регистрация и прекратяване на регистрацията по закона

Съгласно § 63, ал. 6 от ПЗР на ЗИД на ЗДДС започналите и неприключили към 01.01.2026 г. процедури за регистрация или прекратяване на регистрацията по реда на досегашните глави девета и десета се довършват при условията и по реда на ЗДДС, в

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

сила от 01.01.2026 г. При установяване на основание за регистрация по общия ред на основание чл. 96, ал. 1 - 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., за дата на регистрация се счита датата на влизане в сила на ЗИД на ЗДДС, тоест 01.01.2026 г., с изключение на случаите по досегашните чл. 102, 132 и 132а от ЗДДС.

Цитираната преходна норма предполага за започналите и неприключили към 01.01.2026 г. процедури по регистрация или по прекратяване на регистрацията да се прилагат новите основания и ред за регистрация и за прекратяване на регистрацията, за да се избегне регистрацията по закона на лица на отпаднало основание, което да води до последващо прекратяване на тази регистрация, както и прекратяването на регистрацията по закона на лица, за които е налице задължение за регистрация по общия ред на новите основания. За лицата, за които се установи, че е налице основание за регистрация по чл. 96, ал. 1 - 4 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., датата на регистрация ще бъде 01.01.2026 г., с изключение на случаите по чл. 102, 132 и 132а от ЗДДС. Видно от направеното изключение в случаите по чл. 102 от ЗДДС лицата ще се считат за регистрирани на датата на връчване на акта за регистрация, а в случаите по чл. 132 и 132а от ЗДДС – на датата на възникване на съответното обстоятелство.

При подадено заявление за регистрация на основание чл. 96, ал. 1 или 9, чл. 97 или чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, в сила до 31.12.2025 г., по което производството по регистрация не е приключено до 01.01.2026 г., органът по приходите, извършващ проверката, следва да изиска:

- от лицата, установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато нямат такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, предоставяне на данни за реализирания за 2025 г. годишен оборот в страната, формиран както е описано по-горе в раздел I от настоящото становище, за да се установи наличие на основание за регистрация по чл. 96, ал. 1 от закона, в сила от 01.01.2026 г. Допустимо е предоставяне на такива данни да не се изисква, когато посоченият в подаденото заявление за регистрация облагаем оборот е формиран изцяло през 2025 г. Когато условията за задължителна регистрация по чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., не са изпълнени, на лицето следва да се издаде акт за отказ за регистрация по ЗДДС, освен ако лицето не заяви желание за регистрация по избор по чл. 100, ал. 1 от закона, в сила от 01.01.2026 г. В случай че лицето не заяви

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

такова желание за регистрация по избор, на основание новия чл. 168д, ал. 4 от ЗДДС следва да се счита, че същото прилага режима за малки предприятия в страната;

- от лицата, установени със седалище и адрес на управление на територията на страната, а когато нямат такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на страната, подали заявление за регистрация по избор на основание чл. 100, ал. 1 от ЗДДС, предоставяне на данни поотделно за годишен оборот в страната за 2025 г. и за 2026 г., формиран както е описано по-горе в раздел I от настоящото становище, за да се установи наличие на основание за задължителна регистрация по ЗДДС. Когато условията за задължителна регистрация по общия ред по чл. 96, ал. 1 от ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., са изпълнени, лицето следва да бъде регистрирано на това основание, а не на посоченото в заявлението за регистрация;

- от лицата, установени със седалище и адрес на управление на територията на друга държава членка на ЕС, а когато нямат такова седалище – с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на друга държава членка на ЕС, предоставяне на данни за реализираните за 2025 г. годишен оборот в страната и годишен оборот в Съюза, за да се установи наличие на основание за задължителна регистрация по общия ред по чл. 96, ал. 2 или 3 от закона, в сила от 01.01.2026 г. Когато условията за задължителна регистрация по чл. 96, ал. 2 от закона, в сила от 01.01.2026 г., не са изпълнени, лицето следва да бъде регистрирано по чл. 96, ал. 3 от закона, в сила от 01.01.2026 г. Преди приключване на проверката за регистрацията задължително се проверява дали не е получено искане, изпратено от компетентните органи на държавата членка на установяването му за потвърждение, че лицето може да прилага в страната режим за малки предприятия в ЕС. Ако условията за прилагане в страната на режима за малки предприятия в ЕС са изпълнени, се изпраща потвърждение за прилагане на режима до държавата членка на установяване на лицето. Доколкото лицето може да прилага в страната режима за малки предприятия в ЕС от датата, на която компетентният орган на държавата по установяването му го е уведомил, че може да прилага режима в страната, лицето следва да бъде регистрирано по общия ред на закона от 01.01.2026 г. до тази дата;

- от лицата, които не са установени със седалище и адрес на управление или с постоянен адрес или с обичайно пребиваване на територията на ЕС, независимо дали имат постоянен обект на територията на ЕС, предоставяне на данни за реализирания за

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

2025 г. годишен оборот в страната, за да се провери наличие на обстоятелства по чл. 102 от ЗДДС.

При неприключилите производства по прекратяване на регистрация по ЗДДС се проверява изпълнението на условията за прекратяване на регистрацията по закона, в сила от 01.01.2026 г., които са разгледани в т. 1.3., т. 2.1.3. и т. 2.2.3. на раздел II от настоящото становище. В случай че се установи изпълнение на условията за задължителна регистрация по общия ред на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г., се издава акт, с който се отказва прекратяване на регистрацията по закона на лицето и се посочва приложимото основание за регистрация по общия ред на ЗДДС, в сила от 01.01.2026 г.

ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП: ЕВГЕНИ НАНКОВ

(Съгласно Заповед № З-ЦУ-30-1906/10.12.2025 г.)

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.